

Besmette het Corona-virus ook structureel de arbeidsmarkt

?

Zomeruniversiteit Beweging.Net

Bijdrage Marion Vrijens,

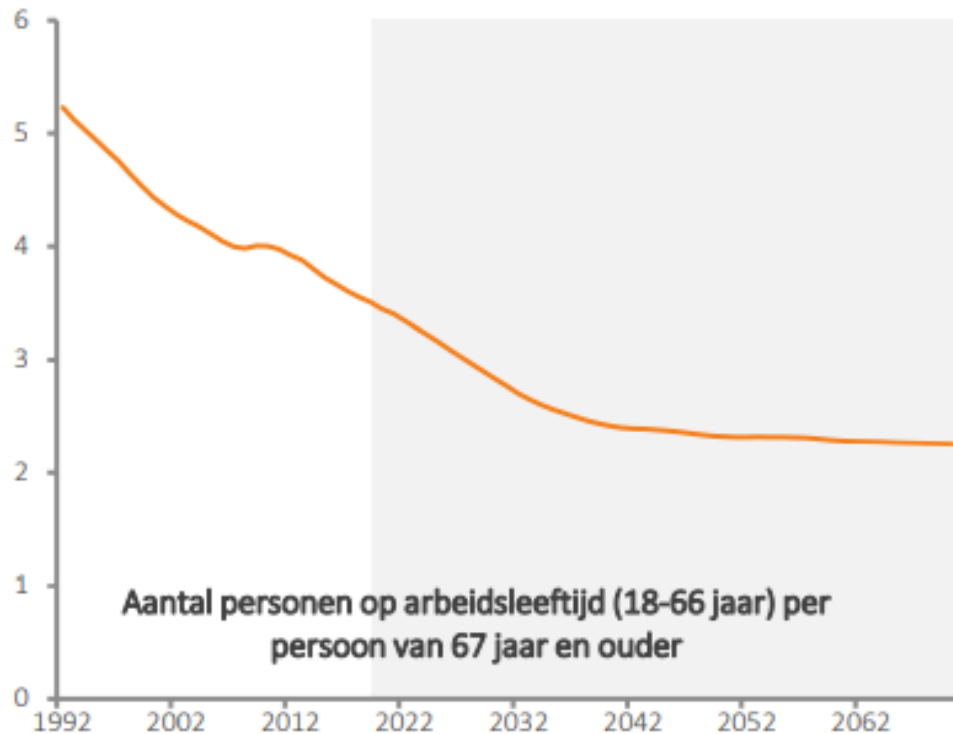
Kabinetschef Werk en Sociale Economie

Kabinet Hilde Crevits

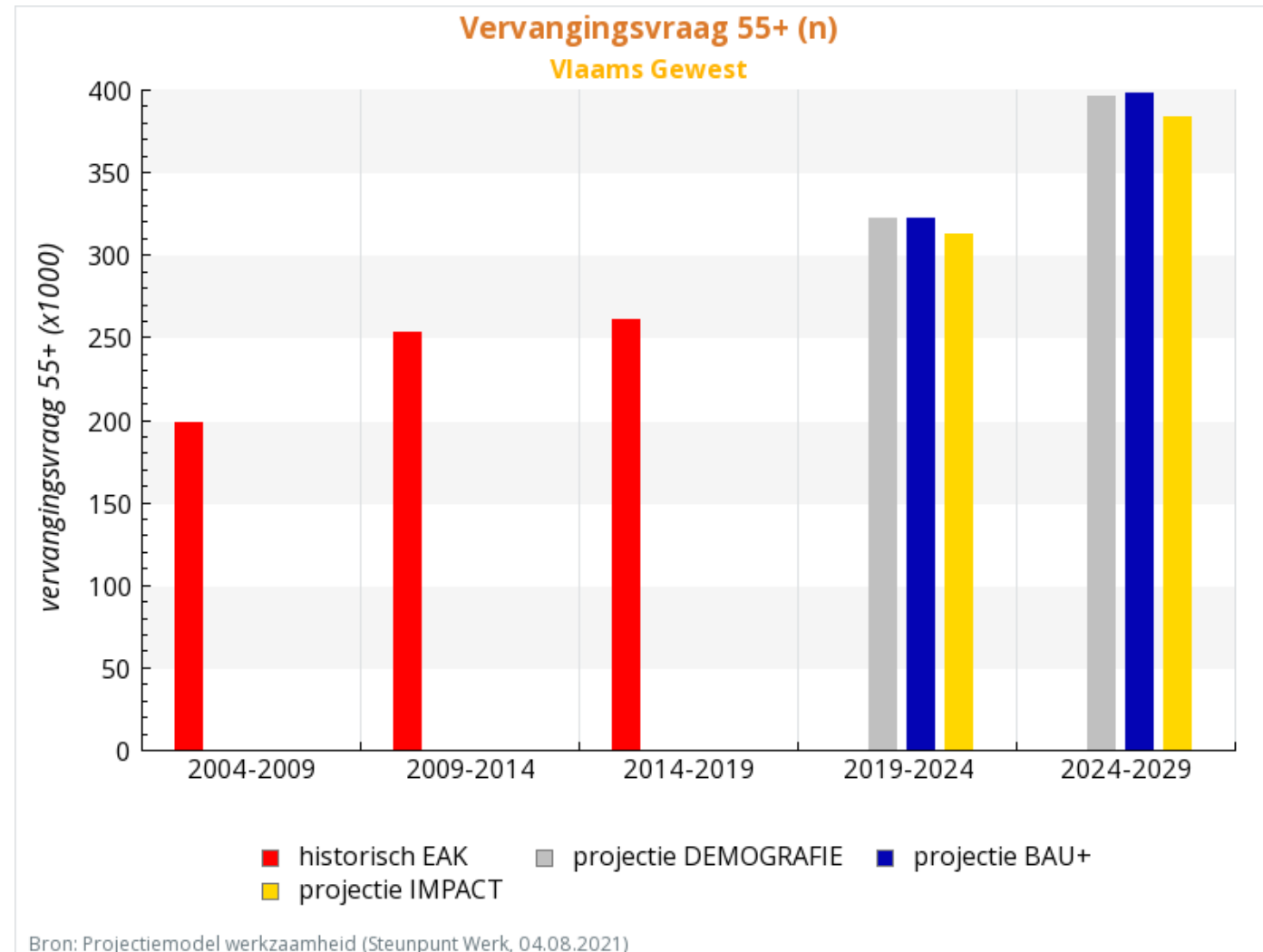
26 augustus 2021

Enkele maatschappelijke evoluties

Demografische evolutie: grote vervangingsvraag door uittrede babyboomers

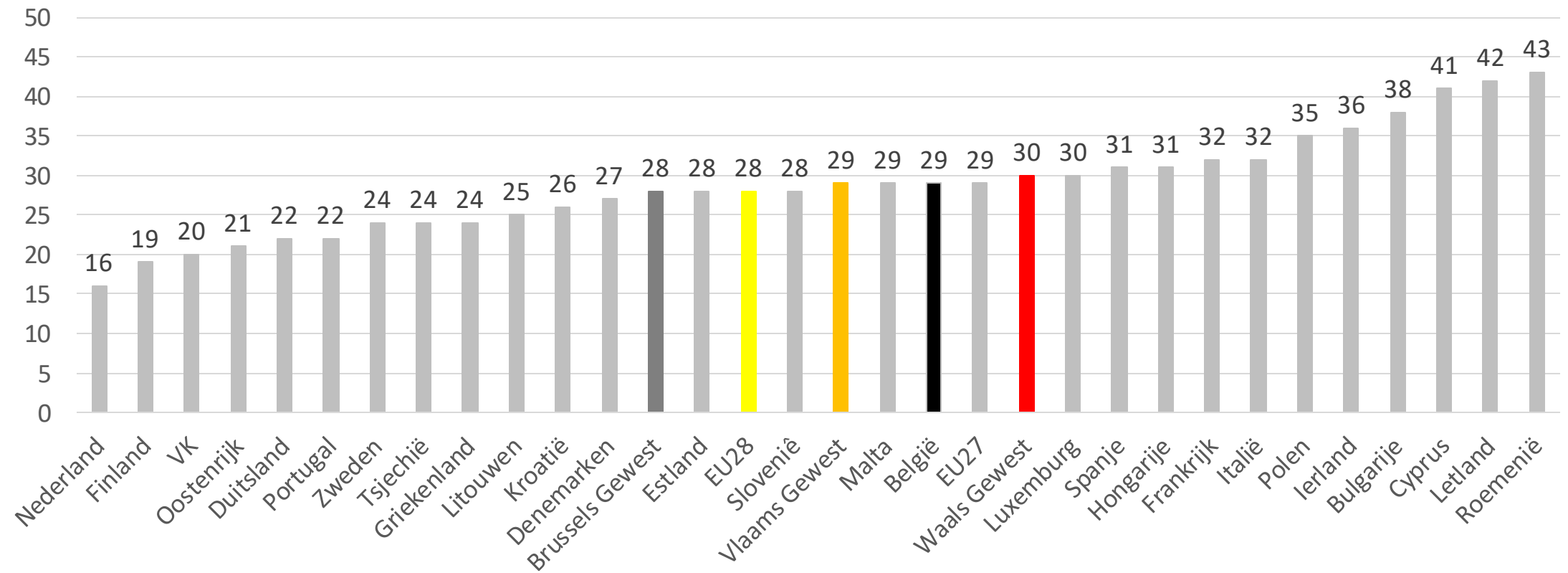
Demografische vooruitzichten Vlaams Gewest. Bron: Federaal Planbureau

Digitalisering creëert vraag naar nieuwe competenties – niet iedereen is mee

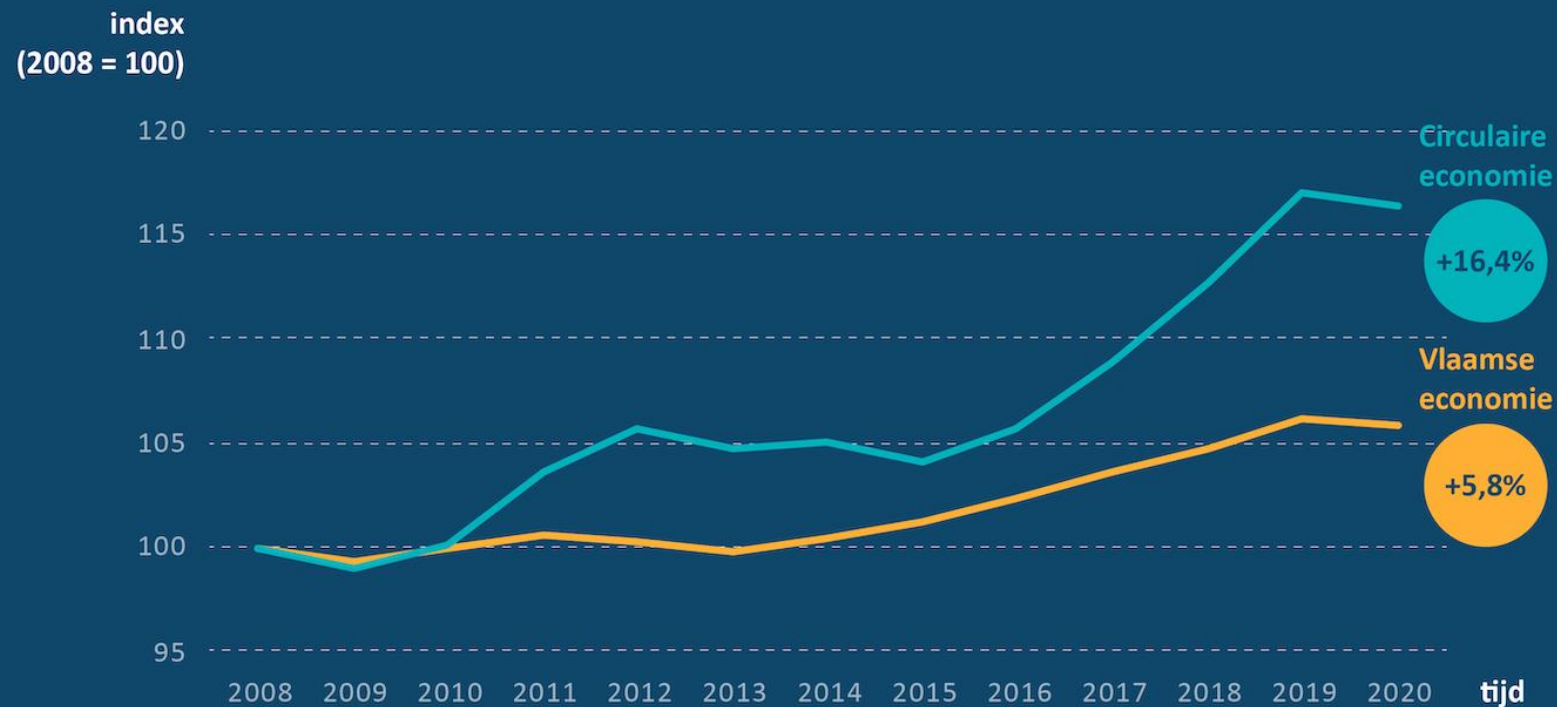
% van de bevolking (16-74) met lage digitale vaardigheden, 2019

Bron: Enquête ICT- en internetgebruik bij huishoudens,
Statbel, Eurostat, bewerking Statistiek Vlaanderen

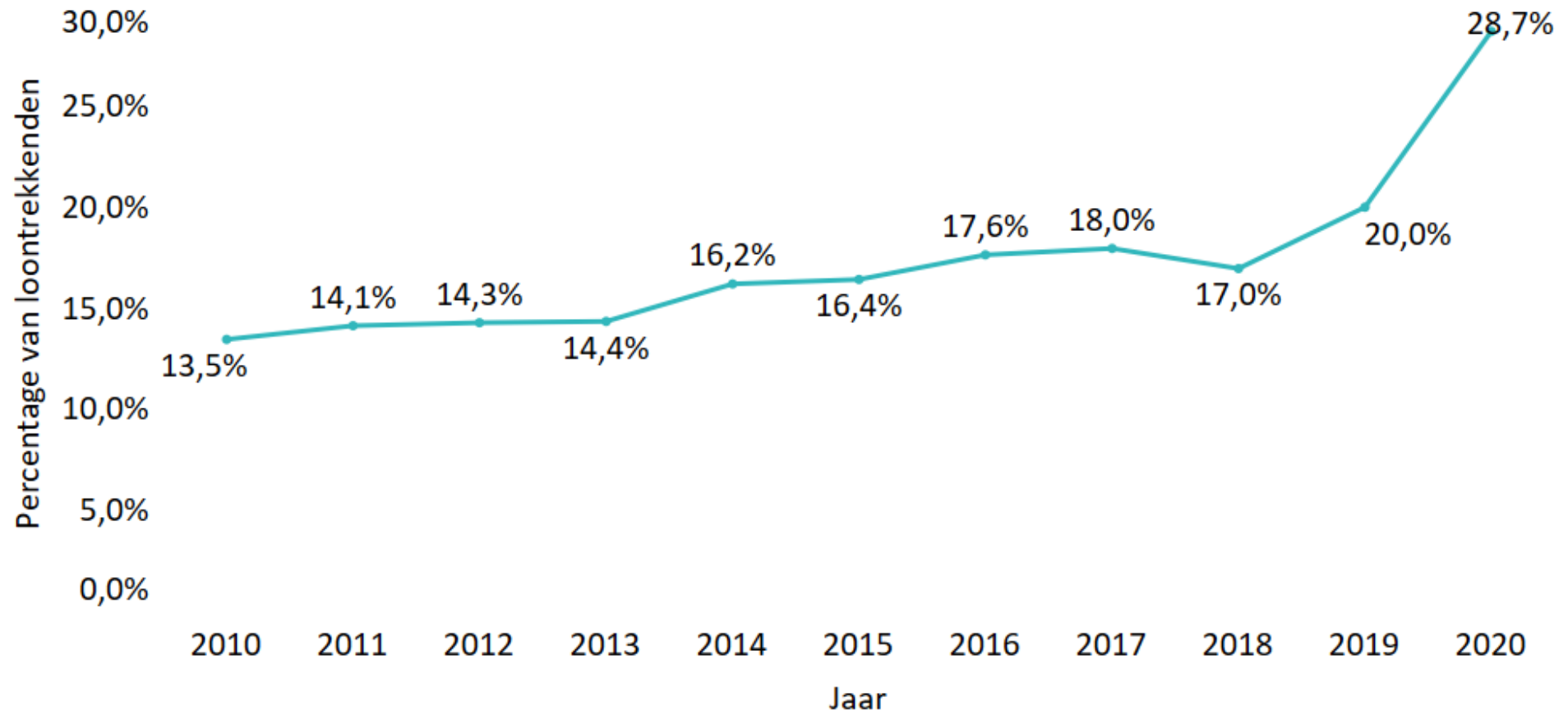
Klimaat: vergroening en verduurzaming

Werkgelegenheid bij circulaire economie-bedrijven groeit drie keer sneller dan Vlaams gemiddelde

Corona en de betekenis van werk

Percentage loontrekkenden wonend in Vlaanderen dat soms of gewoonlijk thuis werkt

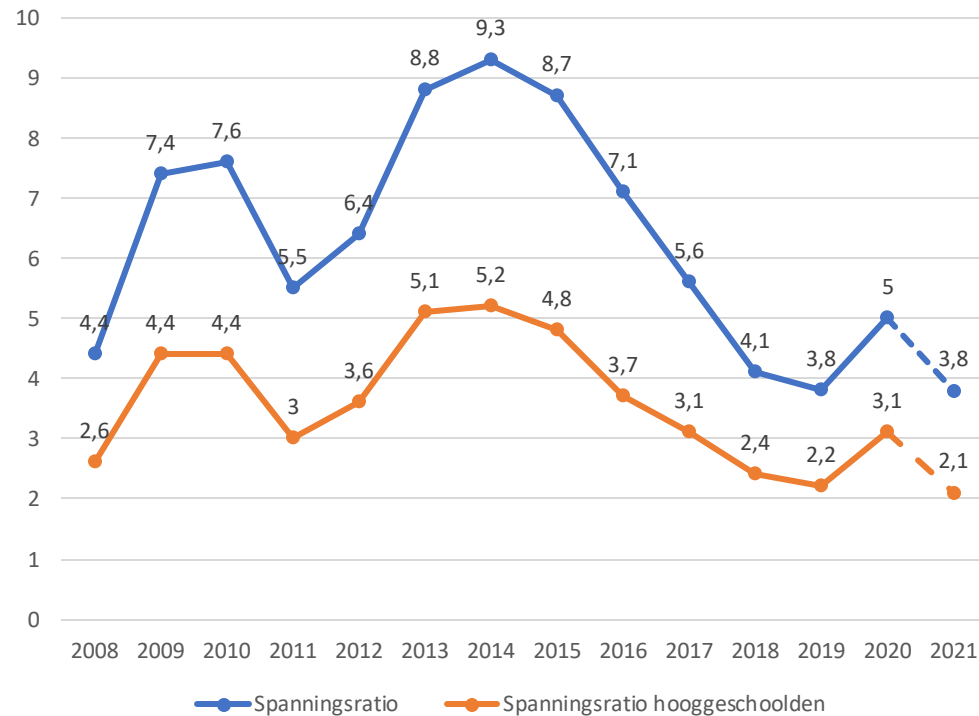

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. Noot: in 2017 werd de EAK grondig hervormd, wat voor een breuk in de resultaten zorgt. Daarom kunnen de cijfers vanaf 2017 niet zomaar vergeleken worden met de cijfers voor 2017,

Van tekorten naar inclusieve
arbeidsmarkt ?

Krapte: grote vraag naar (hooggeschoolde) arbeid, matcht niet volledig met aanbod

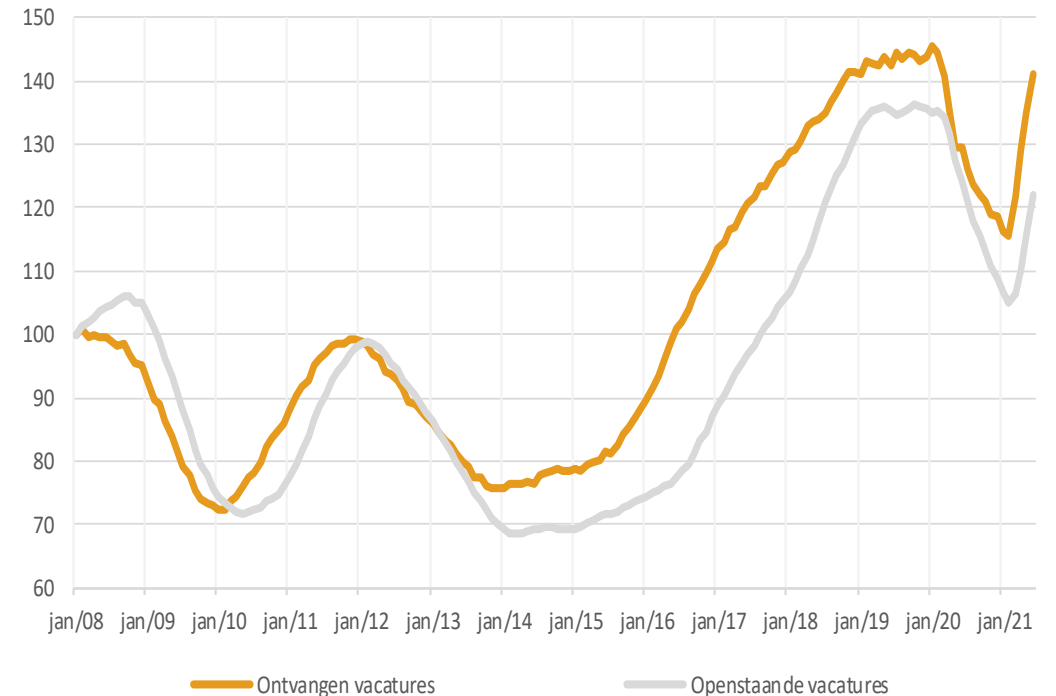
Spanningsratio (verhouding aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature), 2008-2021

VDAAB (Bewerking Steunpunt Werk/Departement WSE)

Trendindex aantal VDAB-vacatures | VLAAMS GEWEST

Januari '08 tot juni '21 | Index jan.'08=100

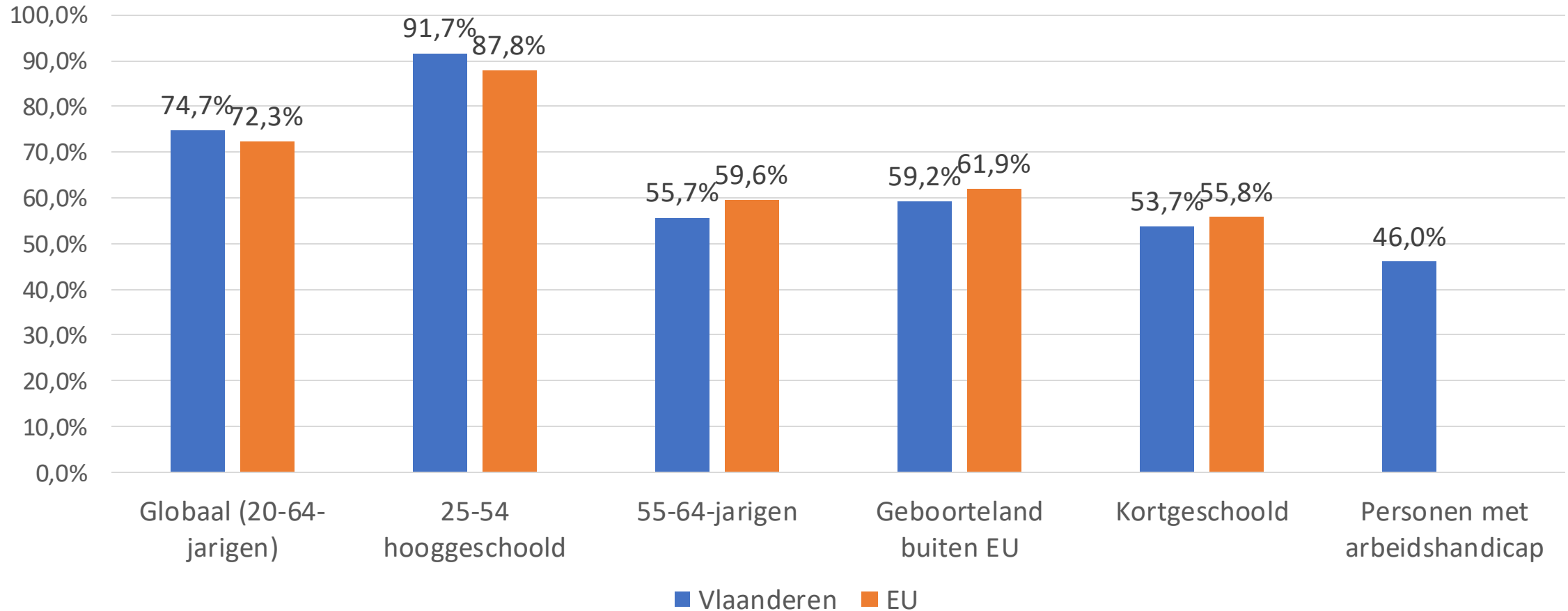

Trendindex = index van het trendniveau, d.i. het voortschrijdend gemiddelde van de voorbije twaalf maanden

Bron: VDAB (bewerking Steunpunt Werk)

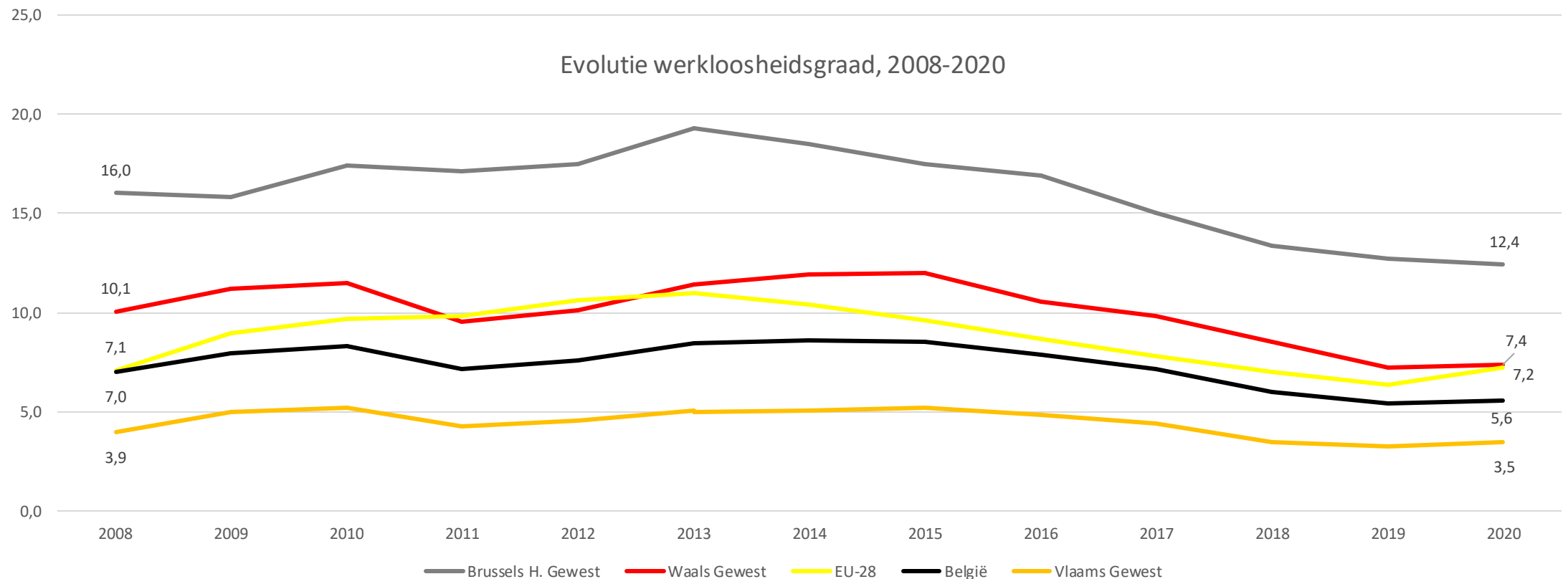
Werkzaamheidsgraad bij 'meest gewilde' groepen erg hoog met weinig extra marge voor stijging, grote kloof met 'kwetsbare' groepen

Werkzaamheidsgraad van verschillende groepen, 2020

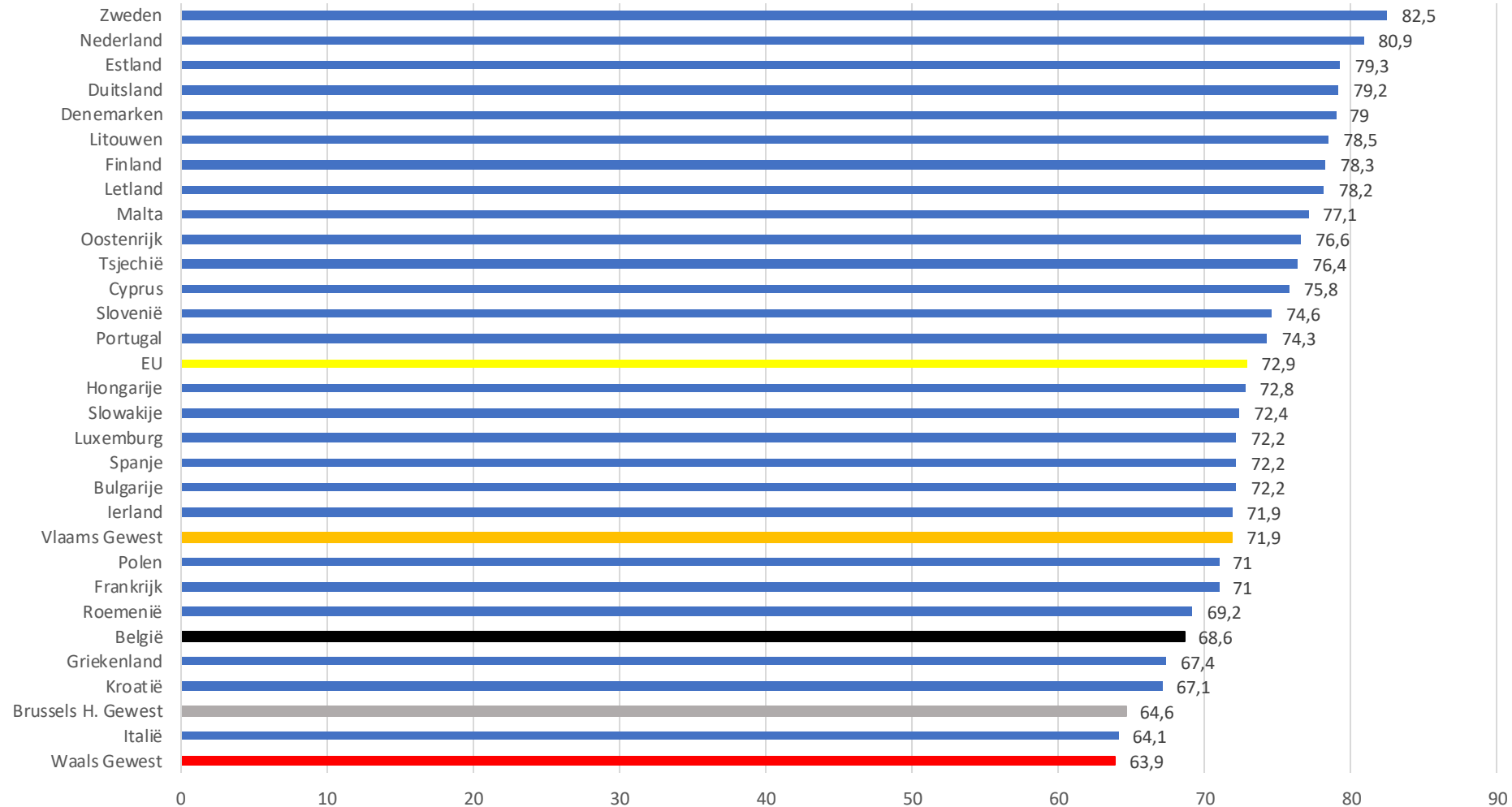
VESOC-akkoord iedereen aan boord

- Begeleiding op maat van kansengroepen en een gedegen doelgroepenbeleid blijven speerpunten
- Iedereen aan Boord richt zich ook naar de grote groep inactieven

Grote groep niet-beroepsactieven, vaak met combinatie van kwetsbaarheden

Activiteitsgraad binnen de EU, 2020

Nieuwe maatregelen en acties om die inclusieve arbeidsmarkt verder vorm te geven

Élk talent telt, ook op de reguliere arbeidsmarkt

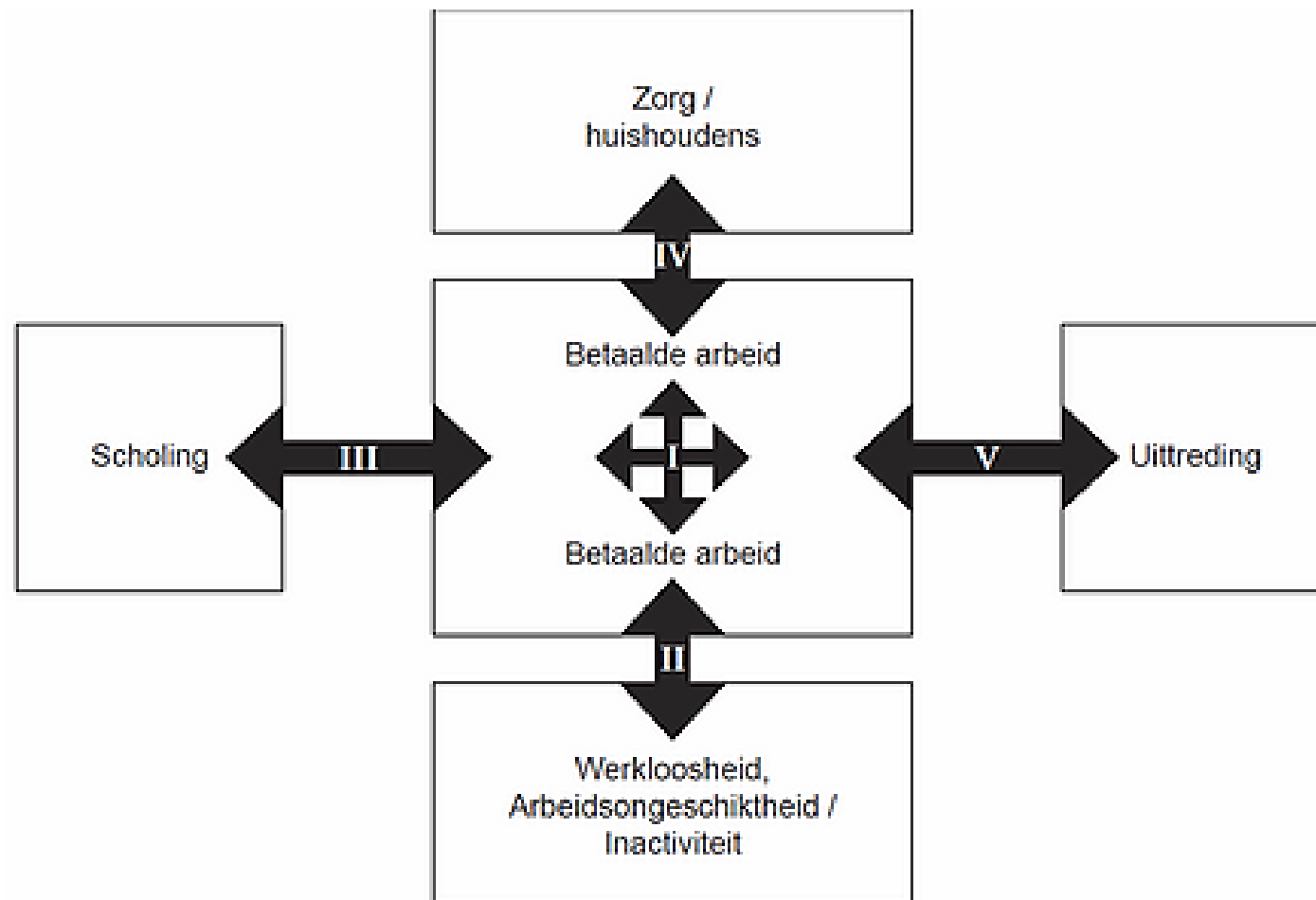
- Individueel maatwerk naast collectief maatwerk
- Vlaanderen-brede non-discriminatie-aanpak
- Digitale én persoonlijke aanpak voor werkzoekenden en werkgevers

Nieuwe recepten om doelgroepen te bereiken

- Samenwerking met lokale overheden, oa. om een outreachende aanpak mogelijk te maken
- Samenwerking met de federale overheid, om de combinatie uitkering en werken mogelijk te maken
- Aanklappende benadering

3. Zullen we onze loopbaan
in eigen handen nemen ?

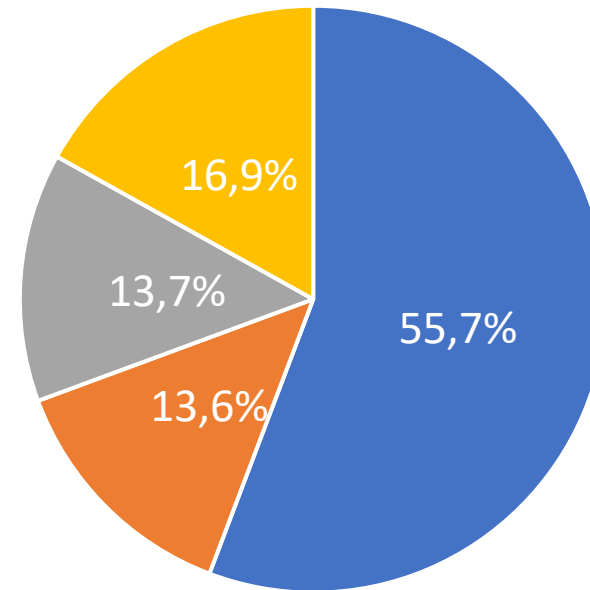
De transitionele arbeidsmarkt

Meerderheid aanwervingen zijn werk-werk-transities

- Uitzonderingen zijn de horeca (50%) en de administratieve en ondersteunende diensten (40%)
- Belang van instapsectoren
- Belang van opleiding

Statuut aanwervingen (2015)

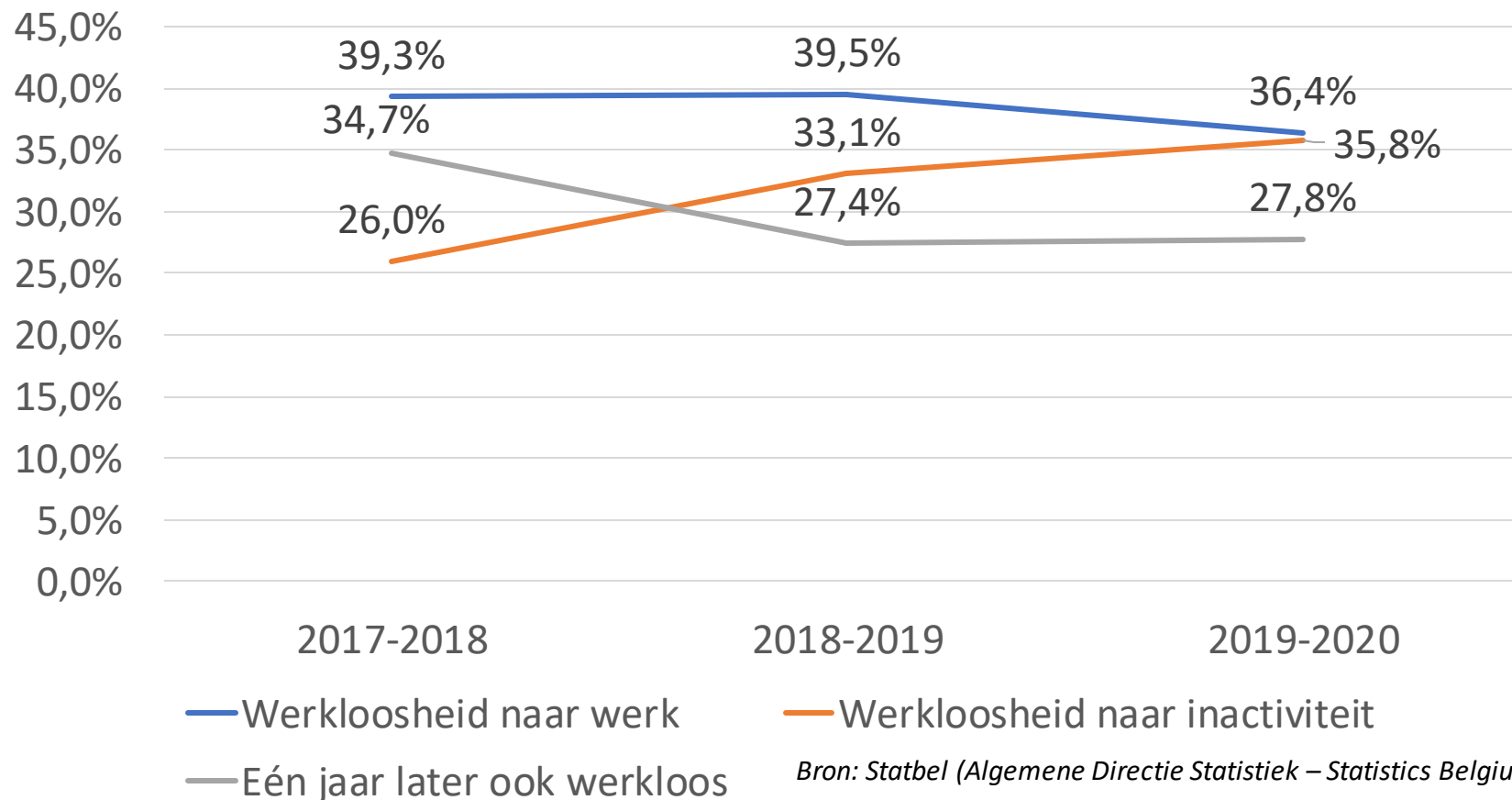

■ Werkend (werk-werk-transitie) ■ Werkloos ■ Inactief ■ Andere

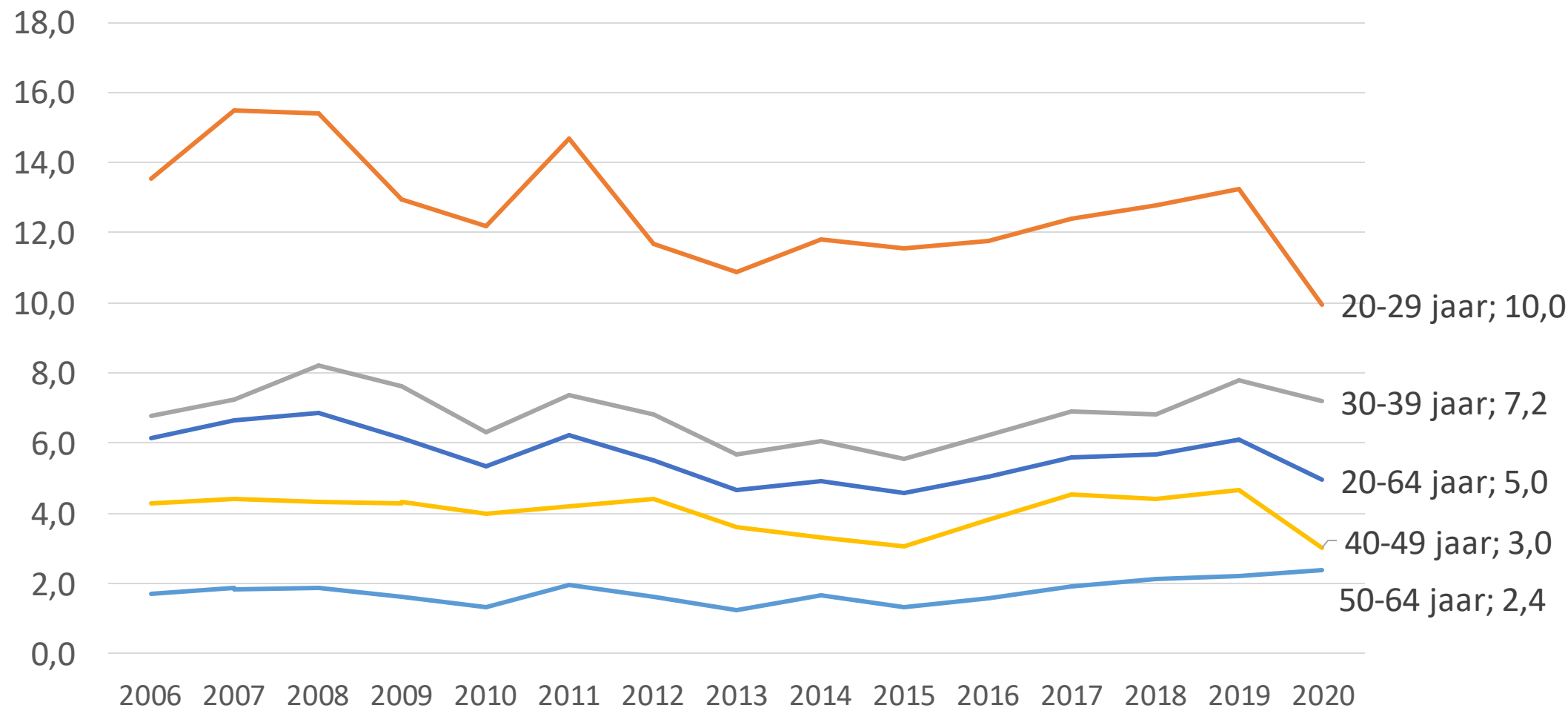
Bron: Goesaert, Vandekerkhove & Struyven (2019)

Ongeveer 4 op 10 werklozen maakt de transitie naar werk

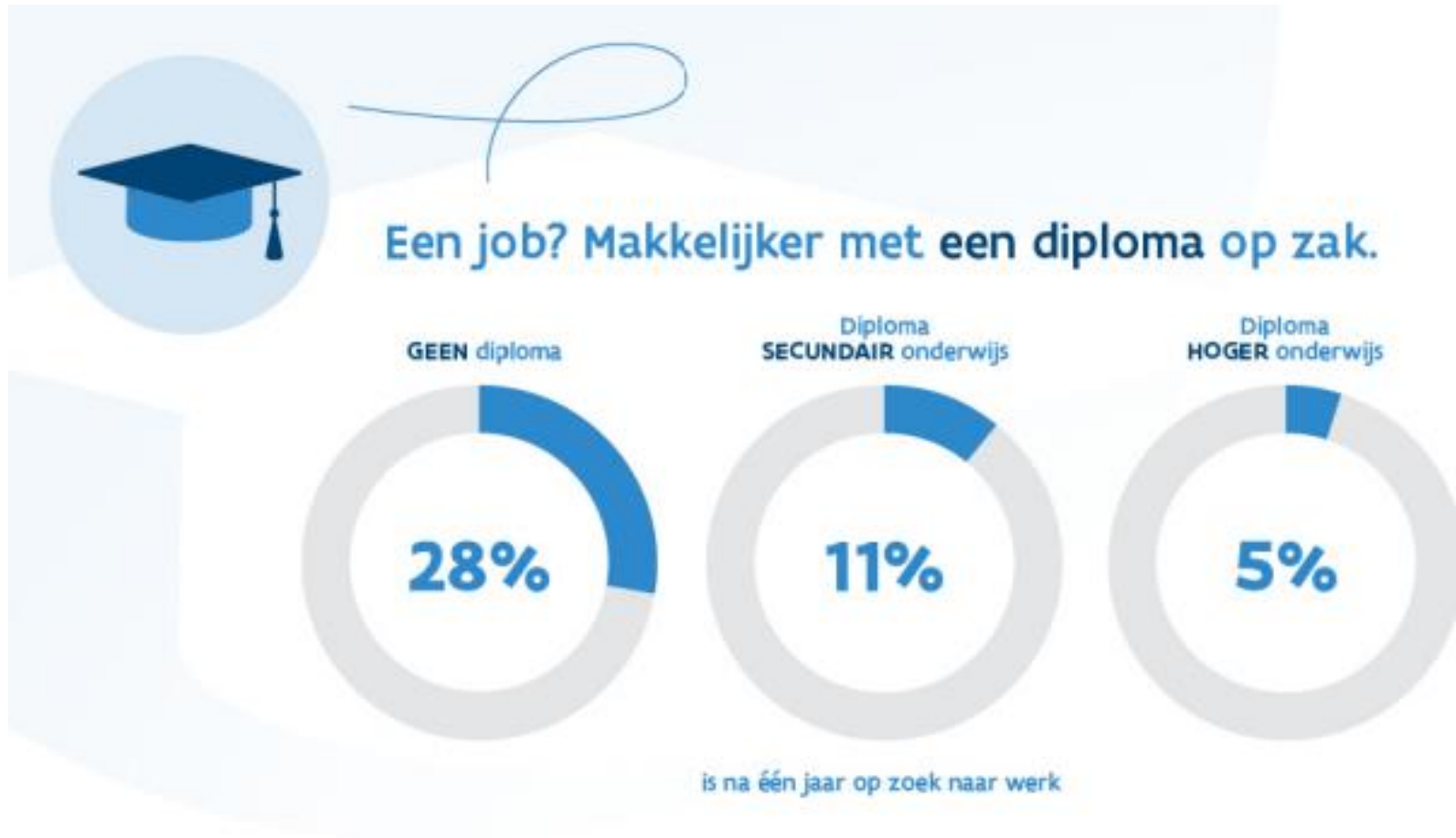
- Tegelijk was in de jaren 2017-2020 gemiddeld 3 op 10 werklozen één jaar later inactief, dit cijfer stijgt tijdens de coronacrisis

Vlamingen doen weinig aan 'jobhoppert'

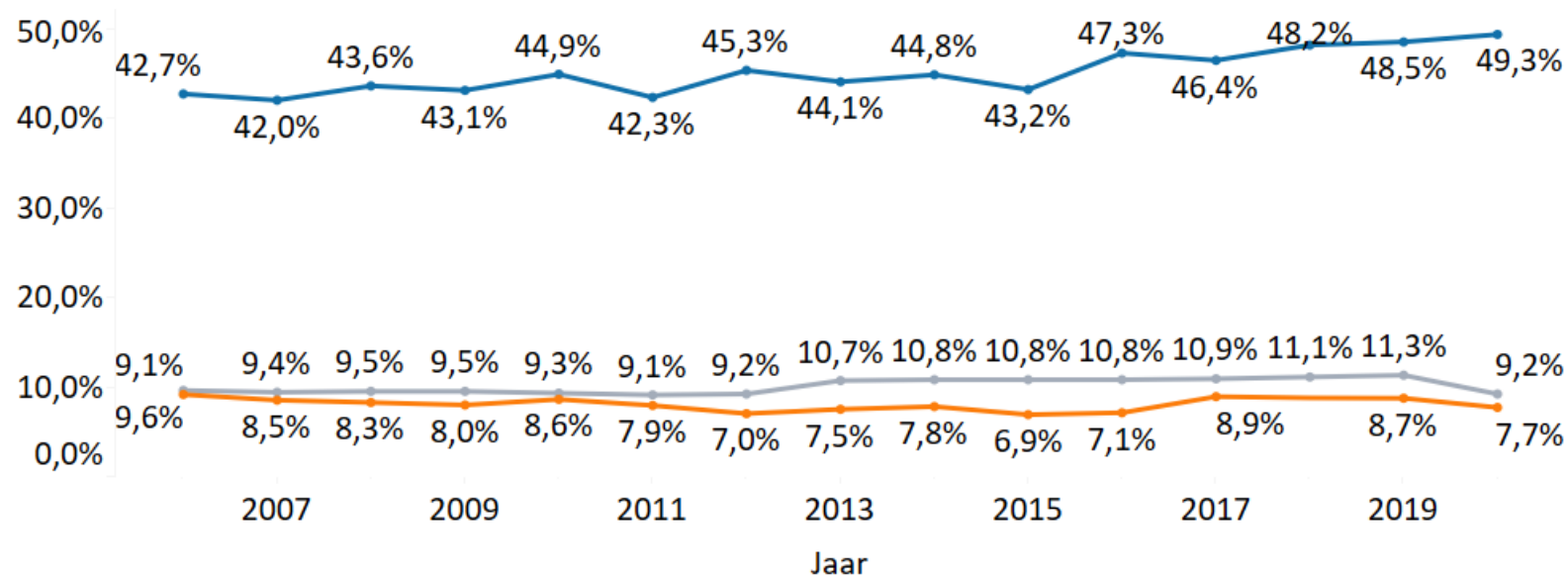

Voor schoolverlaters is een diploma de snelste weg naar een job

Opleiding/levenslang leren

- Aandeel hooggeschoolde Vlamingen neemt toe
- Opleidingsdeelname vrij stabiel, Vlaanderen onder Europees gemiddelde

- Aandeel hooggeschoolden
- Opleidingsdeelname Vlaams Gewest (25-64 jaar)
- Opleidingsdeelname (EU-gemiddelde)

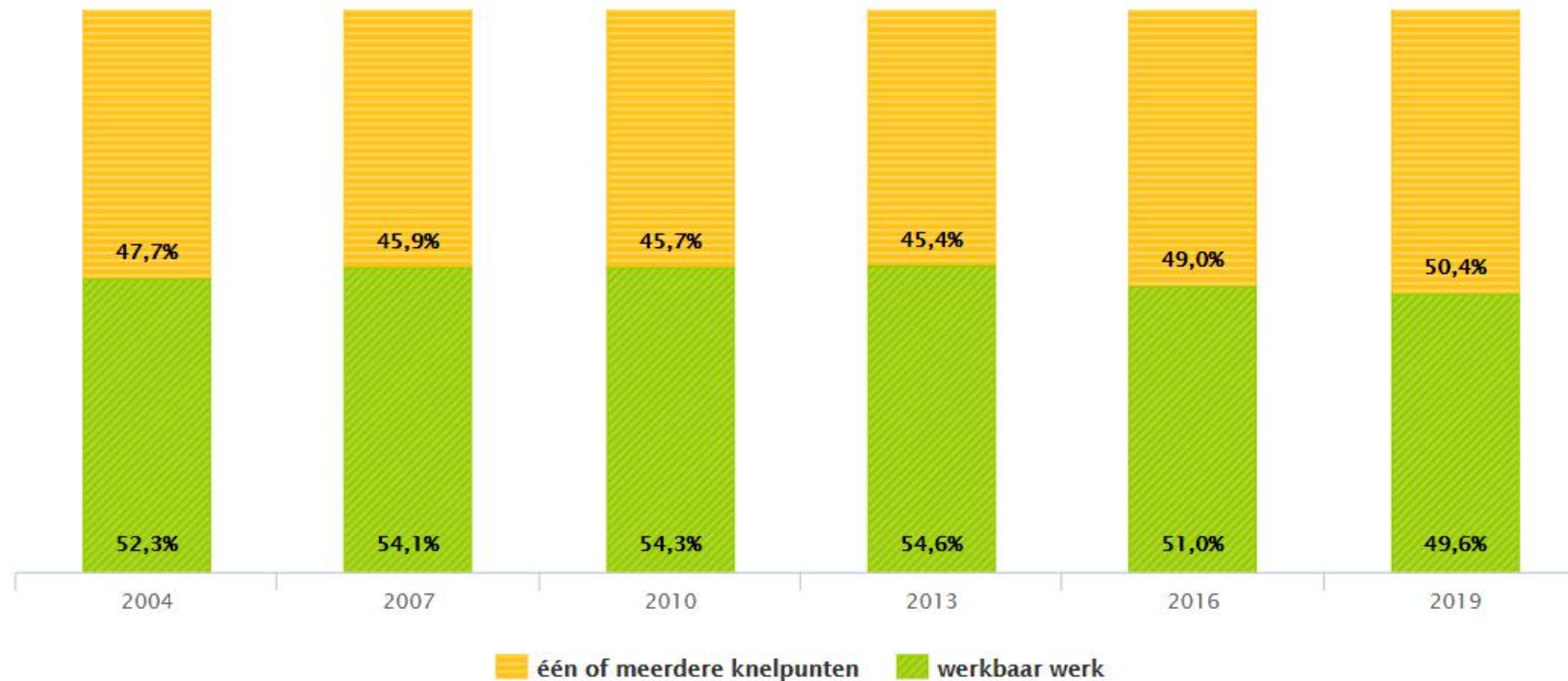
Enkele maatregelen om de loopbaan te versterken

- Opleidingsdeelname stimuleren
 - Leer- en loopbaanrekening
 - Schakel de onderneming in met oa. Competentie-check-ups en VOV
 - Versterk het aanbod met oa. digitalisering opleidingsaanbod
- Loopbaanbenadering ondersteunen
 - Sectorale en regionale loopbaan-knooppunten
 - Kortere doorlooptijden bij herstructureringen, opleiding integreren bij outplacement, ...
 - Van sector naar intersectorale samenwerking

4. Wint kwaliteit van de arbeid
in de toekomst aan belang ?

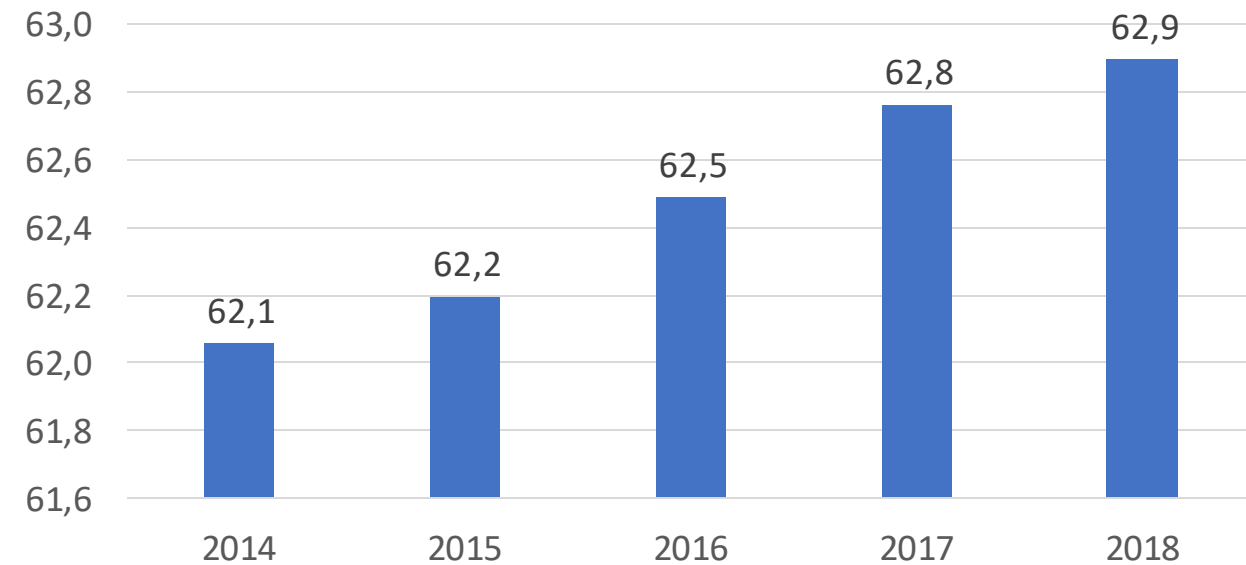
We zagen een verdergaande daling in de werkbaarheidsgraad in 2019

werkbaar werk

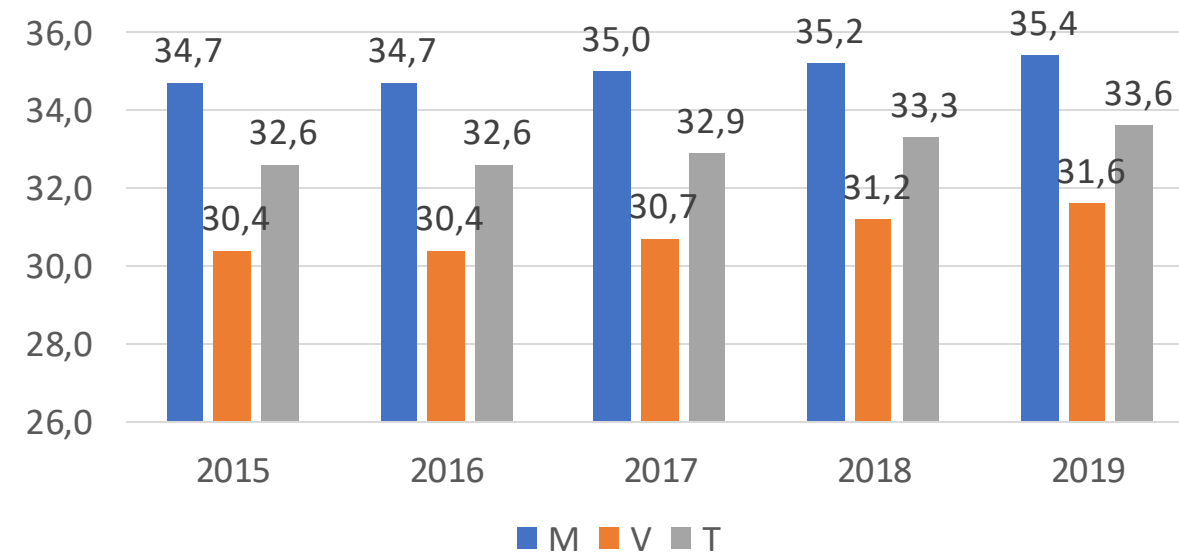

Vlaamse loopbanen zijn relatief kort en mensen verlaten relatief vroeg de arbeidsmarkt

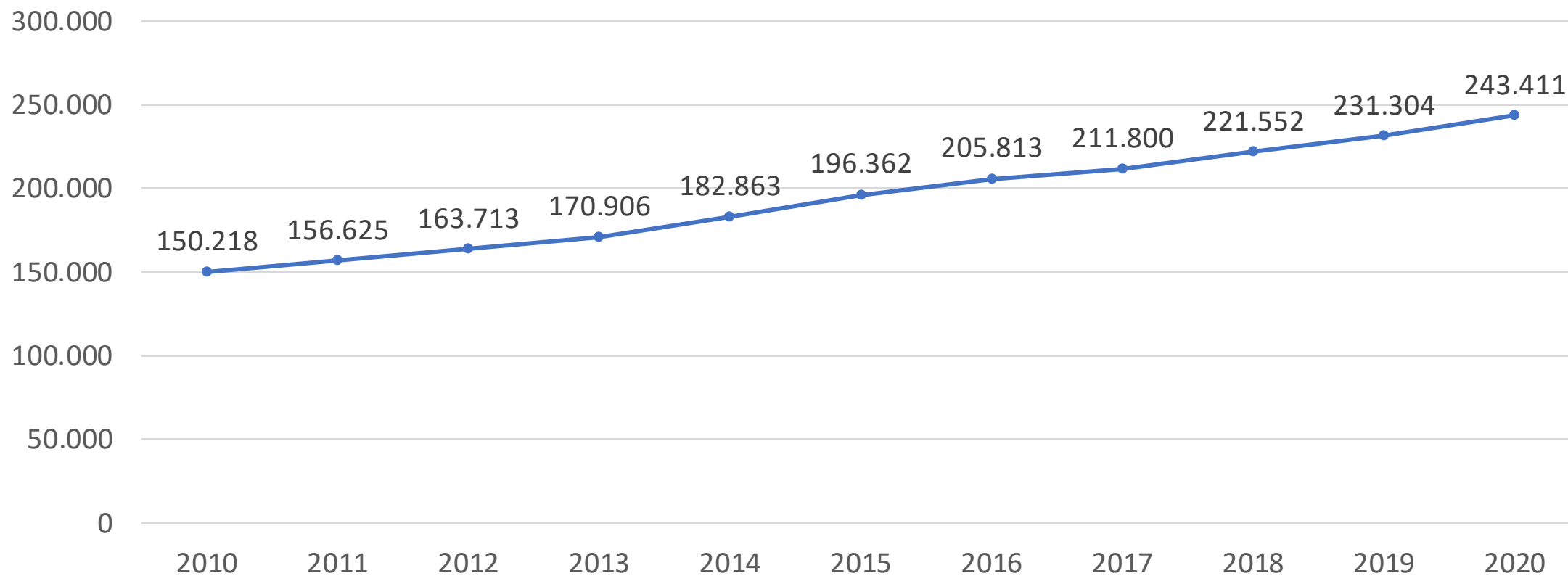
Uittredeleeftijd in Vlaanderen, 2014-2018

Gemiddelde duur van het beroepsleven, België, 2015-2019

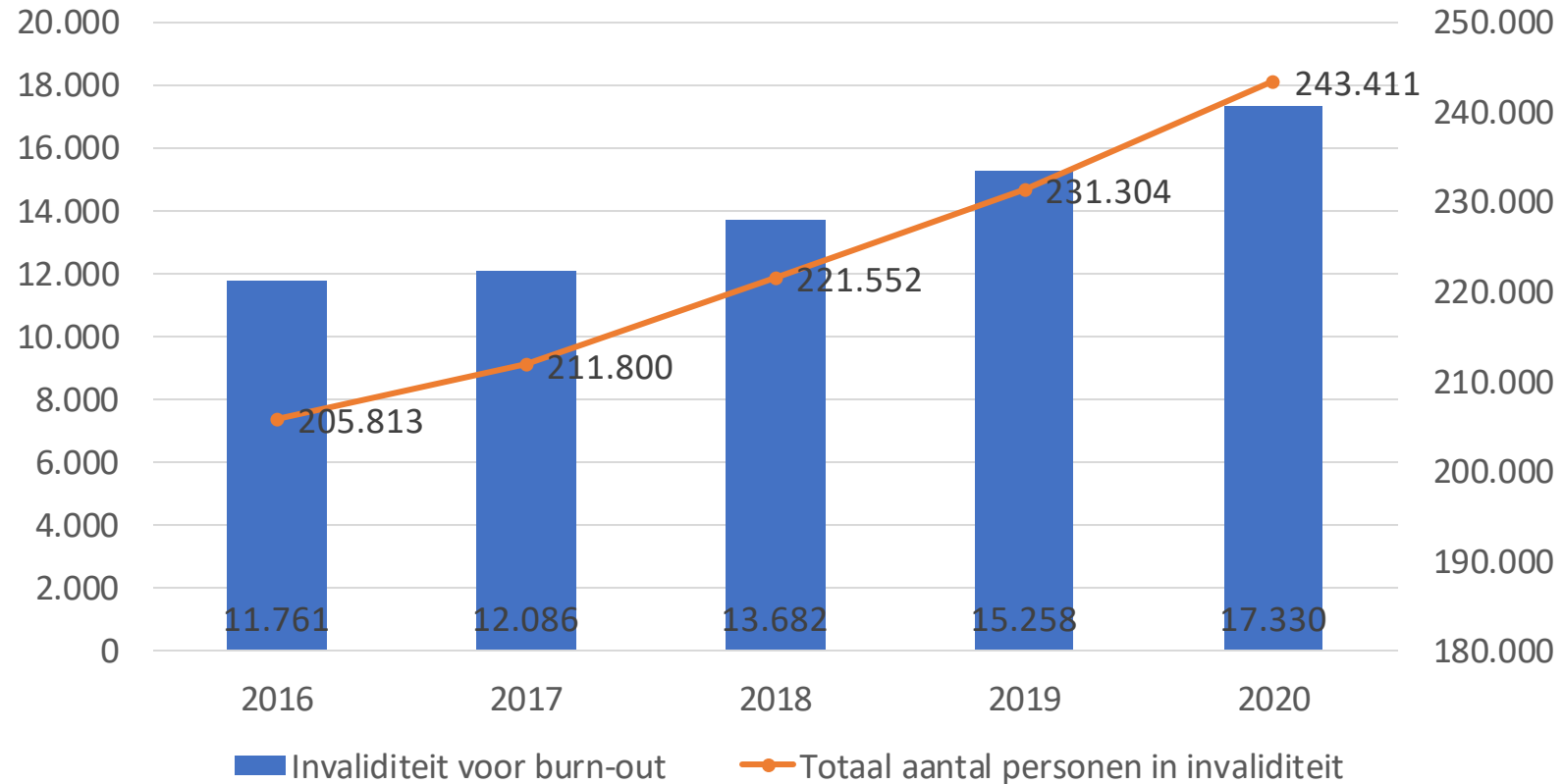

Aantal langdurig zieken, 2010-2020 (Vlaams Gewest)

Toename van burn-outs

Aantal personen in invaliditeit & invaliditeit voor burn-out, Vlaams Gewest, 2016-2020

Enkele maatregelen om de kwaliteit van arbeid te verbeteren

- Evaluatie en actualisering VESOC-akkoord Werkbaar Werk
- Telewerk structureel inbedden in ondernemingen
- Ondersteuning van ondernemingen met werkbaarheidscheques, met ESF-oproep DRIVE, ...
- Maatregelen en instrumenten zijn er bv. jobcoaching maar moeten meer bekend gemaakt worden

5. Betekenis van werken
evolueert en transformeert

Mindswitch nodig: klavertje vier

Van jobzekerheid
naar
loopbaanzekerheid

Van
eindeloopbaan-
naar talentdenken

van schoolse
opleiding naar
levenslang leren

van doelgroep naar
talentenbenadering
...

Tot gauw !